
Standardy Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem

Nazwa podmiotu:

Centrum Zdrowia Psychicznego Psyche-Med sp. z o.o. w Mikołowie

NIP: 635 187 25 79

REGON: 529 790 975

Adres siedziby: ul. Kolejowa 4, 43-190 Mikołów

§ 1

Preambuła

1. Niniejsza Procedura ma na celu zdefiniowanie i wdrożenie w tut. Jednostce Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem, będących szczególnym środkiem ochrony małoletnich. Opracowano ją w sposób uwzględniający konieczność zrozumienia jej zapisów przez osoby małoletnie, w tym niepełnosprawne. Dokument ten stworzono mając na uwadze poszanowanie zasad: równego traktowania małoletnich w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych, kierowania się w działaniach najlepszym interesem małoletniego, uwzględniania w miarę możliwości opinii małoletniego, zgodnie z jego wiekiem i dojrzałością.
2. Cele i obowiązki określone w Procedurze wykonywane są z uwzględnieniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad współżycia społecznego, kodeksu etycznego obowiązującego w zawodzie psychologa i psychoterapeuty.
3. Każdy pracownik (również wolontariusze, praktykanci, stażyści, personel pomocniczy) zobowiązany jest przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie.

§ 2

Podstawy prawne

1. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r. Nr 114, poz. 946)
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)
4. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606).
5. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 1606)
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606)
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17) art.240¹
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37) art.304².
9. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.) - art. 23 i 24³

¹ Art. 240 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r., Kodeks karny / karalne niezawiadomienie o przestępstwie.

§ 1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, art. 118a, art. 120-124, art. 127, art. 128, art. 130, art. 134, art. 140, art. 148, art. 156, art. 163, art. 166, art. 189, art. 197 § 3-5, art. 198, art. 200, art. 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa określonego w § 1, kto zaniechał zawiadomienia, mając dostateczną podstawę do przypuszczenia, że wymieniony w § 1 organ wie o przygotowywanym, usiłowanym lub dokonanym czynie zabronionym; nie popełnia przestępstwa również ten, kto zapobiegł popełnieniu przygotowywanego lub usiłowanego czynu zabronionego określonego w § 1.

§ 2a. Nie podlega karze pokrzywdzony czynem wymienionym w § 1, który zaniechał zawiadomienia o tym czynie.

§ 3. Nie podlega karze, kto zaniechał zawiadomienia z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

² Art. 304 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r., Kodeks postępowania karnego / obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

§ 1. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art. 148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

§ 3. Zawiadomienie o przestępstwie lub własne dane świadczące o popełnieniu takiego przestępstwa, co do którego obowiązkowe jest prowadzenie śledztwa przez prokuratora, Policja przekazuje wraz z zebrany materiał niezwłocznie prokuratorowi.

³ Art. 23 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny/Dobra osobiste człowieka

Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Art. 24 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny/Ochrona dóbr osobistych

§ 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonania naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego albo zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

10. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.) art.572⁴.
11. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1700) - art. 4 ust. 2⁵.
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870)

§ 3

Wyznaczone osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań

1. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia w tej sytuacji, a co za tym idzie, również za: prowadzenie rejestru zgłoszeń, dokonywanie przeglądów i aktualizacji Procedury w związku z koniecznością dostosowywania jej zapisów do nowelizacji przepisów prawa lub zmieniającej się sytuacji faktycznej, monitorowanie realizacji i przestrzegania Procedury, reagowanie na sygnały naruszenia jej postanowień: **Dominika Kurasz – Kierownik Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży**,
[zwana dalej “osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia”]
2. Osoba odpowiedzialna za wdrożenie Personelu do stosowania Procedury: **Dominika Kurasz**.
3. Osoba odpowiedzialna za odebranie oświadczeń od Personelu o zapoznaniu się, zrozumieniu i akceptacji Procedury: **Dominika Kurasz**.

§ 4

Definicje

1. **Małoletni / małoletni pacjent / dziecko** – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. **Jednostka** - Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży.
3. **Kierownik** - osoba/podmiot, uprawniony w strukturze Jednostki do pełnienia funkcji związanej z podejmowaniem decyzji o jej działaniach i przyjmowaniem odpowiedzialności za te decyzje, podlegająca dyrektorowi Jednostki.
4. **Dyrektor** - osoba/podmiot, uprawniony w strukturze Jednostki do pełnienia funkcji związanej z podejmowaniem decyzji o jej działaniach i przyjmowaniem odpowiedzialności za te decyzje, nadrzędna względem kierownika Jednostki.
5. **Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia** - osoba wyznaczona w strukturze Jednostki do przyjmowania zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia w tej sytuacji, a co za tym idzie, odpowiedzialna również za: prowadzenie rejestru zgłoszeń, dokonywanie przeglądów i aktualizacji Procedury w związku z koniecznością dostosowywania jej zapisów do nowelizacji przepisów prawa lub zmieniającej się sytuacji faktycznej, monitorowanie realizacji i przestrzegania Procedury, reagowanie na sygnały naruszenia jej postanowień
6. **Procedura** – niniejszy dokument (Standardy Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem)
7. **Krzywdzenie dziecka** – każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania, naruszające równe prawa i swobody małoletniego oraz/lub zakłócające jego optymalny

⁴ Art. 572 Ustawy z dnia 17 listopada 1974r., Kodeks cywilny / obowiązek zawiadomienia.

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi

⁵ Art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich / obowiązek zawiadomienia w przypadku nieletniego sprawcy

1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, zwanych dalej „substancją psychoaktywną”, uprawianie nierzędu, ma społeczny obowiązek odpowiednio przeciwdziałać temu, a przede wszystkim zawiadomić o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkołę, sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ

2. Każdy, dowiedziawszy się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu karalnego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

rozwój, popełnione przez jakąkolwiek osobę (w tym również pracownika Jednostki). Może przybierać różne formy (w tym popełnienie przestępstwa na szkodę dziecka): przemoc fizycznej, przemoc psychicznej, przemoc seksualnej, zaniedbania.

- a) **Przemoc fizyczna** - powtarzalne lub jednorazowe działanie lub zaniechanie działania, w wyniku którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone, m.in.: bicie, szarpanie, popychanie, kopanie, rzucanie przedmiotami w dziecko, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za uszy/włosy, klapsy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie, zmuszanie do połknięcia czegoś itp.
 - b) **Przemoc psychiczna** - przewlekła, нефizyczna, szkodliwa dla małoletniego interakcja, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania, m.in.: obelgi, wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie, plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie, groźby, poniżanie, wykluczanie/izolowanie, manipulowanie, wulgarne gesty, straszenie, szantażowanie, oczernianie, niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, wrogość, obwinianie, upokarzanie, odrzucanie, nieuznawanie indywidualności dziecka i jego granic psychicznych, nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, nieadekwatne rozwojowo i/lub niekonsekwentne oddziaływanie wobec dziecka, pozwalanie na to, by dziecko było świadkiem przemocy itp.
 - c) **Przemoc seksualna** - każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 r.ż., a wobec małoletniego powyżej 15 r.ż. - każde zachowanie polegające na zmuszeniu do poddania się czynnościom o charakterze seksualnym bez zgody tej osoby.
 - d) **Zaniedbanie** - brak zaspokojenia podstawowych potrzeb małoletniego i/lub respektowania jego praw przez osoby za niego odpowiedzialne, obejmujące pojedyncze sytuacje, jak również stały schemat funkcjonowania; dotyczy takich obszarów jak: zdrowie, edukacja, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki do życia, rozwój emocjonalny itp.
8. **Przemoc domowa** - jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych i/lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
9. **Osoba doznająca przemocy domowej** - małoletni wobec którego jest stosowana przemoc domowa, jak również małoletni będący świadkiem przemocy domowej.
10. **Osoba stosująca przemoc domową** - pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osoby doznającej przemocy domowej.
11. **Personel** – każda z osób zatrudnionych w Jednostce, bez względu na formę zatrudnienia, w tym członek personelu pomocniczego, stażysta, praktykant, wolontariusz.
12. **Opiekun dziecka** – rodzice, opiekunowie prawni oraz inne osoby, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem
13. **Przestępstwo/czyn karalny** - zachowanie zabronione pod groźbą kary przez przepis ustawy zawarty w kodeksie karnym. Aby zakwalifikować określone zachowanie jako przestępstwo, obok czynu zabronionego muszą wystąpić: bezprawność czynu, społeczna szkodliwość czynu scharakteryzowana jako wyższa niż znikoma, a także czyn ten musi być zawiniony.
14. **Czyn zabroniony** – zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej. Każde przestępstwo jest czynem zabronionym, lecz nie każdy czyn zabroniony jest przestępstwem, ponieważ o czynie zabronionym można mówić również w kontekście kodeksu wykroczeń

oraz lokalnych regulaminów. Czyn zabroniony nie zawsze prowadzi w związku z tym do odpowiedzialności karno-skarbowej. Czyn zabroniony może zostać popełniony zarówno poprzez działanie jak i zaniechanie. W przypadku wykroczenia nie jest wymagane, aby szkodliwość społeczna była wyższa niż znikoma. Wykroczenie można popełnić zarówno umyślnie jak i nieumyślnie.

§ 5

Obowiązki Personelu w związku z wdrożeniem Procedury

Każdy członek Personelu jest zobowiązany do zapoznania się z treścią niniejszej Procedury oraz do potwierdzenia tego faktu poprzez złożenie stosownego oświadczenia o zapoznaniu się z jej treścią, jej zrozumieniu, zaakceptowaniu i przyjęciu do bezwzględnego stosowania – według wzoru stanowiącego *Załącznik nr 1*.

§ 6

Edukacja personelu

Jednostka zapewnia Personelowi podstawową edukację na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i na temat pomocy małoletnim w sytuacjach zagrożenia, rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich, stosowania adekwatnych do sytuacji procedur interwencji prawnych w przypadku podejrzeń krzywdzenia, jak również na temat odpowiedzialności prawnej Personelu Jednostki, na temat procedury stosowania „Niebieskie Karty”, oraz na temat przestrzegania praw pacjenta oraz opartej na szacunku komunikacji z małoletnimi pacjentami i ich opiekunami.

§ 7

Rejestry zgłoszeń i interwencji

1. W jednostce prowadzony jest rejestr przypadków zgłoszeń dotyczących podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz zainicjowanych interwencji, w formie Kart Interwencji – według wzoru stanowiącego *Załącznik nr 4*
2. Rejestr prowadzony jest w postaci papierowej.
3. Rejestr prowadzi osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia.

§ 8

Informacje pomocnicze

1. Informacje zawierające dane kontaktowe do lokalnych służb pomocowych i interwencyjnych w tym informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji małoletniego zawierające numery bezpłatnych telefonów zaufania wywieszane są w ogólnodostępnym miejscu w Jednostce – według wzoru stanowiącego *Załącznik nr 2*.

ZASADY

§ 9

Zasady bezpiecznej rekrutacji

1. Zasady rekrutacji osób do pracy w Jednostce mają na celu maksymalną redukcję zagrożenia dzieci krzywdzeniem.
2. Właściciel Jednostki pozyskuje informacje w przypadku każdego pracownika, w tym nowo zatrudnianego, stażysty, studenta odbywającego praktyki studenckie, wolontariusza:
 - 1) z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
 - 2) z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;

3. Zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi pacjentami są zobowiązani do zapoznania się ze Standardami ochrony dzieci obowiązującymi w Jednostce i składają w formie pisemnej oświadczenie o zapoznaniu się z nimi.

§ 10

Zasady bezpiecznych relacji personel - dziecko

[Zasady ogólne]

1. Personel zobowiązany jest do przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego, a w szczególności do bezwzględnego przestrzegania praw pacjenta.
2. Personel we wszystkich działaniach podejmowanych wobec małoletniego pacjenta ma obowiązek kierować się jego dobrem i najlepszym interesem.
3. W każdej interakcji z małoletnim pacjentem Personel bierze pod uwagę jego wiek, sytuację rodzinną, możliwości poznawcze i indywidualne potrzeby.
4. W kontakcie z małoletnim pacjentem i jego opiekunami Personel ma obowiązek zachować: życzliwość, empatię, szacunek, wrażliwość kulturową i postawę nieoceniającą.

[Prawo do informacji i współdziałania]

1. Pracownik Jednostki podczas kontaktu z małoletnim pacjentem i jego opiekunami powinien się przedstawić, określić swoją rolę w Jednostce i ogólne zasady funkcjonowania Jednostki, przekazać mu informacje na temat tego, co jest powodem jego wizyty, stworzyć mu warunki do zadawania pytań. Powinien również jasno przedstawić zasadę zachowania tajemnicy przez psychologa/terapeutę oraz prawo pacjenta do odmowy odpowiedzi na zadawane mu pytania. W rozmowie z małoletnim pacjentem warto zwracać się do niego w preferowanej przez małoletniego pacjenta formie. Personel powinien uszanować prawo małoletniego pacjenta do zmienności jego nastrojów, zmienności jego zdania, w szczególności stanowiących następstwo nowej sytuacji, w jakiej się znajduje w związku z wizytą w Jednostce.
2. Prowadząc komunikację ze współobecnymi opiekunami lub osobami z grona Personelu należy pamiętać o obecności małoletniego pacjenta. Komunikaty, których treść mogłaby wpłynąć negatywnie na dobrostan pacjenta i/lub jego relację z opiekunami [według oceny pracownika], personel stara się przekazać w rozmowie indywidualnej z opiekunem, bez obecności dziecka.
3. Informacje powinny być przekazywane w prosty i przystępny sposób, aby mogły być zrozumiane przez małoletniego pacjenta, forma przekazu i treść przekazywana powinny uwzględniać wiek małoletniego pacjenta, jego sytuację, stopień rozwoju, dojrzałości emocjonalnej.
4. Małoletni, który ukończył 16 r.ż., musi wyrazić zgodę na swój udział w procesie konsultacji/diagnozy/terapii. Prawo przewiduje w takim przypadku tzw. zgodę równoległą - samego zainteresowanego oraz jego opiekuna prawnego. W przypadku rozbieżności dotyczących różnych decyzji sprawę rozstrzyga sąd opiekuńczy.

[Zasada poufności i tajemnica zawodowa]

1. Psychologa i psychoterapeutę obowiązuje tzw. tajemnica zawodowa, co oznacza, że informacje pozyskane z rozmowy z pacjentem w trakcie procesu diagnostycznego/konsultacyjnego/terapeutycznego nie są przekazywane osobom trzecim, w tym opiekunom małoletniego pacjenta. Wyjątkiem od tej zasady są informacje stanowiące o bezpośrednim zagrożeniu czyjegoś życia lub zdrowia. Na potrzeby rozmowy z opiekunem małoletniego pacjenta formułowane są wnioski, zalecenia, wyniki badań.
2. Praca psychologów i psychoterapeutów poddawana jest regularnej superwizji, gdzie również zachowana jest zasada poufności - informacje dotyczące pacjenta podawane są w formie uniemożliwiającej bezpośrednią identyfikację tej osoby.
3. Informacje o dziecku są udostępniane jedynie opiekunom prawnym. Z uwagi na środowiskowy charakter wsparcia w tut. Jednostce, pracownik może poprosić o pisemną zgodę opiekuna na kontakt ze wskazaną instytucją/placówką, jednocześnie określając w miarę możliwości, które informacje mogą zostać przekazane podczas tego rodzaju kontaktu. Wyjątkiem jest obowiązek

ujawnienia informacji ze względu na bezpieczeństwo dziecka, co odbywa się według procedur opisanych w dalszej części niniejszego dokumentu.

4. Personel nieobjęty stosowaniem przepisów o tajemnicy zawodowej, zobowiązany jest do przestrzegania regulacji odnoszących się do tematyki ochrony danych osobowych obowiązujących w Jednostce, w szczególności niedopuszczalne jest niezgodne z prawem: ujawnianie jakichkolwiek informacji dotyczących małoletniego pacjenta, w tym informacji zawierających dane o jego stanie zdrowia, wizerunek, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej, danych o jego postawach światopoglądowych czy religijnych.
5. Pracownik Jednostki, co do zasady, potrzebuje zgody opiekuna, by przeprowadzić rozmowę z małoletnim pacjentem. W większości przypadków, działa on we współpracy z opiekunami dziecka, w celu zapewnienia mu odpowiedniego wsparcia. Opiekunowie mają prawo do informacji i udziału w procesie konsultacyjnym/terapeutycznym w formie ww. (patrz: pkt 1). Jeżeli jednak istnieje uzasadniona potrzeba interwencji w celu zapewnienia bezpieczeństwa i dobrostanu dziecku, pracownik może podjąć rozmowę z nim bez bezpośredniej zgody opiekuna (na przykład podejrzenie, że dziecko jest ofiarą przemocy domowej, zagrożenie próbą samobójczą lub innym niebezpieczeństwem). W takich sytuacjach, pracownik powinien dążyć do utrzymania komunikacji z rodzicami i poinformować ich o podjętych działaniach, z wyjątkiem, gdy takie powiadomienie mogłoby zaszkodzić dziecku lub utrudnić śledztwo. W każdym przypadku, działania personelu powinny być podejmowane z poszanowaniem prawa, etyki zawodowej i zawsze w interesie dobra dziecka.
6. W przypadku wystąpienia zdarzenia szczególnie niebezpiecznego dla życia lub zdrowia małoletniego pacjenta, bezpośredniego zagrożenia, pracownik powinien bezzwłocznie poinformować o tym policję lub prokuraturę – telefonicznie.
7. Jeśli pacjent zgłasza nasilone myśli samobójcze z wyraźną tendencją do realizacji zamiaru samobójczego, pracownik powinien zobowiązać w formie pisemnego oświadczenia (*Załącznik nr 8*) opiekuna małoletniego pacjenta do pilnej konsultacji na izbie przyjęć szpitala psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży, a w przypadku, gdy opiekun odmawia podpisania takiego oświadczenia - wezwać pogotowie ratunkowe.

[Kontakt fizyczny]

1. Kontakt fizyczny pracowników z małoletnim pacjentem jest dopuszczalny wyłącznie w granicach, w jakich wymaga tego relacja diagnostyczna/terapeutyczna. Zasady tego kontaktu bezwzględnie muszą być wcześniej z opiekunem prawnym ustalone oraz zaaprobowane przez małoletniego pacjenta.
2. Zabronione jest nieuzasadnione dotykanie pacjenta, skracanie dystansu, przemoc fizyczna, podejmowanie czynności seksualnych.

[Zasady komunikacji i relacji z pacjentem]

1. Zabronione jest traktowanie małoletniego pacjenta w sposób przedmiotowy lub z naruszeniem zasady równości.
2. Personelowi nie wolno krzyczeć na małoletniego pacjenta, chyba że podyktowane jest to względami bezpieczeństwa.
3. Zabronione jest w kontakcie z małoletnim pacjentem jego zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie, obrażanie, szantażowanie, faworyzowanie oraz jakiegokolwiek inna forma przemocy psychicznej. Komunikacja z dzieckiem nie może wzbudzać w nim poczucia winy czy zagrożenia, obniżać jego poczucia własnej wartości, naruszać jego granic. Podczas rozmowy z dzieckiem nie wolno stosować komunikatów złośliwych, agresywnych.
4. Zabronione jest zachowywanie się w obecności małoletnich pacjentów w sposób niestosowny, bądź dwuznaczny, lub w sposób, który może obiektywnie zostać uznany za taki, obejmuje to w szczególności używanie wobec małoletnich pacjentów i w ich obecności wulgarnych słów, gestów, żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletnich pacjentów relacji władzy lub przewagi fizycznej.

5. Należy przykładać szczególną wagę do tego, by w procesie komunikacji z małoletnim pacjentem nie ignorować i nie bagatelizować jego odczuć i przeżyć.
6. Kontaktowanie się pracowników Jednostki z korzystającymi z pomocy Jednostki dziećmi za pomocą telefonu, poczty elektronicznej czy bezpośrednio poza budynkiem Jednostki jest możliwe tylko w wyjątkowych sytuacjach, uzasadnionych wykonywaniem obowiązków służbowych i wyłącznie po ustaleniu tego z opiekunami prawnymi dziecka. Kontakty te należy rejestrować wpisami w dokumentacji medycznej. Niedopuszczalne jest utrzymywanie przez pracowników kontaktów z małoletnimi pacjentami w celu zaspokajania przez dorosłego własnych potrzeb emocjonalnych czy społecznych.
7. Zabronione jest nawiązywanie jakichkolwiek relacji z małoletnim pacjentem, które mogą być zakwalifikowane jako relacje o charakterze seksualnym, czy romantycznym. Sytuacje dotyczące zauroczenia się osobą z grona personelu przez małoletniego pacjenta lub odwrotnie powinny być jawne i przekazywane do wiadomości kierownika Jednostki oraz w miarę możliwości poddawane superwizji.
8. Zabronione jest wchodzenie w relacje jakiejkolwiek zależności również z opiekunami małoletniego pacjenta.
9. Zabronione jest przyjmowania jakichkolwiek rzeczy, w tym pieniędzy od małoletnich pacjentów, opiekunów, osób trzecich⁶
10. Zabronione jest proponowanie małoletnim pacjentom alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również zabrania się używania ich w ich obecności, czy też dostarczania ich od osób trzecich.
11. Zabronione jest utrwalanie w jakiejkolwiek formie przez Personel na potrzeby prywatne wizerunku/głosu małoletniego pacjenta np. nagrywanie obrazu, nagrywania dźwięku, nagrywanie obrazu i dźwięku, fotografowania, prowadzenia transmisji na żywo z jego udziałem itd.
12. Podczas sesji terapii grupowych pracownicy dbają o zwracanie uwagi na wszystkich pacjentów w równym stopniu, brak dyskryminowania i piętnowania na tle grupy.

§ 11

Zasady bezpiecznych relacji dziecko - dziecko

1. Personel Jednostki zobowiązany jest do zwracania uwagi na nieprawidłowe zachowania małoletnich pacjentów względem siebie nawzajem oraz do odpowiedniego i adekwatnego reagowania.
2. Małoletni przebywający w Jednostce powinni zachowywać się w sposób kulturalny, zgodnie z zasadami porządkowymi określonymi w Jednostce, w tym zgodnie z zasadami współżycia społecznego, a ich opiekunowie powinni w sposób należyty troszczyć się o przestrzeganie ww. zasady przez małoletnich pacjentów.
3. Do niedozwolonych działań małoletnich przebywających w Jednostce należą w szczególności:
 - a. stosowanie przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej,
 - b. granie, rozpowszechnienie lub zachęcanie do gry w niebezpieczne gry,
 - c. nakłanianie innych do przemocy lub samookaleczenia,
 - d. rozpowszechnianie treści niebezpiecznych lub niedozwolonych w tym:

⁶ Art. 228. z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny / Sprzedajność pełniące funkcję publiczną

§ 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Karze określonej w § 3 podlega także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy lub takiej korzyści żąda.

§ 5. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową znacznej wartości albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

§ 5a. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową wielkiej wartości albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 6. Karom określonym w § 1-5a podlega odpowiednio także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści żąda, albo uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania.

- treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne lub śmierć np. wypadki drogowe, okrucieństwo wobec zwierząt,
 - treści nawołujące do samookaleczeń lub samobójstw, bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, czy też zażywania niebezpiecznych substancji,
 - treści dyskryminacyjne, zawierające postawy wrogości, nienawiści,
 - treści pornograficzne.
- e. stosowanie cyberprzemocy,
 - f. uprawnianie mowy nienawiści,
 - g. rozpowszechnianie wizerunku innych pacjentów, osób przebywających w Jednostce bez ich zgody.

§ 12

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. W budynku Jednostki dziecko nie posiada możliwości swobodnego dostępu do Internetu.
2. Wykorzystywanie przez dziecko technologii komputerowej jest dopuszczalne w Jednostce wyłącznie w trakcie prowadzonej przez specjalistę diagnozy czy terapii, podczas której pracownik jest zawsze obecny z dzieckiem w gabinecie. Specjalista zwraca przy tym uwagę na to, by nie narażać pacjenta na kontakt ze szkodliwymi treściami, czyli materiałami, które mogą wywoływać negatywne emocje u odbiorcy lub promują niebezpieczne zachowania. Można do nich zaliczyć:
 - a. treści pornograficzne, w tym tzw. pornografię dziecięcą;
 - b. treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, deformacje ciała, np. zdjęcia lub filmy przedstawiające ofiary wypadków, okrucieństwo wobec zwierząt;
 - c. treści nawołujące do samookaleczeń lub samobójstw, bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, np. ruch pro-ana, zachęcanie do zażywania niebezpiecznych substancji np. leków czy narkotyków;
 - d. treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości, a nawet nienawiści wobec różnych grup społecznych lub jednostek.
3. Personel Jednostki, realizując powierzone mu zadania, musi mieć świadomość zagrożeń, jakie nierozzerwalnie wiążą się z wykorzystywaniem technik cyfrowych oraz globalnej sieci Internetu, w związku z czym zobowiązany jest do podnoszenia swojej wiedzy w zakresie stosowania cyberbezpiecznych rozwiązań w pracy.
4. Szkodliwe i niedozwolone treści zaleca się zgłaszać za pośrednictwem serwisu www.dyżurnet.pl – jest to punkt kontaktowy, do którego można anonimowo zgłaszać przypadki występowania w internecie treści zabronionych prawem takich, jak pornografia dziecięca, pedofilia, treści o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym.
5. Personel powinien być świadomy zagrożeń, jakie mogą wiązać się z przenikaniem się jego sfery prywatnej z zawodową w odniesieniu do działalności z wykorzystaniem sieci Internet, ze szczególnym uwzględnieniem jej potencjalnej korelacji z aktywnością małoletnich pacjentów w sieci Internetu. Oznacza to m.in., iż aktywność pracownika realizowana w sieci Internetu może być rozpoznawana przez pacjentów, w związku z czym powinien on zachowywać się w tej przestrzeni w sposób odpowiedzialny i zwracać szczególną uwagę na sposób manifestowania przez siebie swojego zaangażowania w określone tematy, dyskusje, problemy, zajmowania danego stanowiska światopoglądowego.
6. Zaleca się, by nie nawiązywać kontaktów z małoletnimi pacjentami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych z wykorzystaniem prywatnych kont Personelu.

§ 13

Zasady ochrony wizerunku dzieci i danych osobowych

1. Jednostka posiada politykę bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, regulującą sposób zabezpieczania oraz warunki udostępniania i przetwarzania danych osobowych pacjenta.

2. Wszyscy pracownicy Jednostki są zobowiązani do zachowania w tajemnicy przetwarzanych danych osobowych.
3. Pracownicy Jednostki nie mają prawa udostępniać mediom informacji o dziecku ani jego rodzinie czy sytuacji życiowej, nie mogą również wypowiadać się w kontakcie z mediami o kwestiach dotyczących dziecka lub jego opiekunów, nawet gdy ich wypowiedzi nie są utrwalane.
4. Pracownikom Jednostki nie wolno bez pisemnej zgody opiekunów prawnych dziecka umożliwiać mediom utrwalania na terenie poradni jego wizerunku (filmowania, robienia zdjęć, nagrywania głosu dziecka).
5. Utrwalanie wizerunku dziecka na potrzeby Jednostki odbywa się wyłącznie na podstawie zgody udzielonej przez opiekunów prawnych. Dobrą praktyką jest również kierowanie pytania o zgodę do samego pacjenta.
6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
7. Małoletni Pacjenci jednostki są uwrażliwiani przez pracowników na przestrzeganie zasady o nieutrwalaniu wizerunku innych pacjentów oraz zachowaniu tajemnicy grupowej podczas sesji terapii grupowej.

PROCEDURY INTERWENCJI

§ 14

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego. Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień oraz wszczynanie procedury "Niebieskie Karty".

[Powzięcie i przekazanie wewnętrzne informacji o potrzebie podjęcia działania interwencyjnego]

1. W przypadku wystąpienia zdarzenia polegającego na krzywdzeniu małoletniego albo istnienia uzasadnionego podejrzenia, że takie zdarzenie miało/ma miejsce, Personel zobowiązany jest do podjęcia adekwatnego działania, w zależności od określonych okoliczności.
2. Osobą zgłaszającą wystąpienie okoliczności uzasadniających podjęcie działań interwencyjnych może być:
 - a. osoba z grona Personelu Jednostki,
 - b. opiekun małoletniego pacjenta,
 - c. małoletni pacjent,
 - d. osoba trzecia, w tym świadek zdarzenia.
3. Każdy z członków Personelu w sytuacji, o jakiej mowa w pkt 1, zobowiązany jest niezwłocznie przekazać pozyskane informacje osobie wyznaczonej odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia w Jednostce (tj. kierownikowi Jednostki).
4. Za podjęcie i przeprowadzenie działania interwencyjnego odpowiada osoba wyznaczona w Jednostce za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia (tj. kierownik Jednostki), przy udziale pracownika, który pozyskał informację o możliwym krzywdzeniu małoletniego. W sytuacji, kiedy nie ma możliwości, aby osoba ta realizowała powierzone jej obowiązki, odpowiedzialnym jest wyznaczony p.o. kierownika Jednostki. W sytuacjach wyjątkowych, uprawnionym i zobowiązanym do podjęcia działania interwencyjnego, po uprzednim zawiadomieniu dyrektora Jednostki, jest sam członek Personelu, który powziął informację uzasadniającą podjęcie działania interwencyjnego.
5. Kierownik Jednostki może powołać tzw. zespół interwencyjny, czyli zebranie członków personelu, których współpraca będzie służyła optymalnemu rozwiązaniu zaistniałego problemu i wsparciu dziecka. W razie potrzeby, do zespołu interwencyjnego zaprasza się również przedstawicieli odpowiednich zewnętrznych instytucji. W Jednostce przyjęto, iż zespół interwencyjny powołuje się zawsze do sporządzenia planu wsparcia dziecka, jednak w

- wyjątkowych sytuacjach może on być zorganizowany zaraz po powzięciu informacji o możliwym krzywdzeniu pacjenta.
6. Osoba wyznaczona w Jednostce za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia razem z pracownikiem, który pozyskał informację o możliwym krzywdzeniu małoletniego wspólnie wypełniają Kartę Interwencji (zał. nr 4). Kartę Interwencji załącza się do rejestru zgłoszeń, a jej kopię - doteczki pacjenta. Akt zgłoszenia oraz opis przebiegu interwencji odnotowywany jest również w elektronicznej dokumentacji medycznej.
 7. Opiekun/owie prawny/prawni zostają zaproszeni do Jednostki i, podczas rozmowy z osobą wyznaczoną w Jednostce za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia oraz (w miarę możliwości) z pracownikiem, który pozyskał informację o możliwym krzywdzeniu małoletniego, są powiadamiani o tym, jakie informacje zostały pozyskane, jaka forma interwencji zostanie w związku z tym podjęta oraz jakie wsparcie w tej sytuacji jest oferowane ze strony Jednostki.
 8. W sytuacji kiedy to osoba wyznaczona w Jednostce za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia, albo osoba aktualnie realizująca jej zadania jest osobą podejrzaną o krzywdzenie małoletnich, wówczas jej zadania w zakresie określonym niniejszą Procedurą przejmują p.o. kierownika Jednostki lub inna osoba wyznaczona przez dyrektora Jednostki.
 9. W przypadku wystąpienia zdarzenia szczególnie niebezpiecznego dla życia lub zdrowia małoletniego pacjenta należy bezzwłocznie poinformować o jego istnieniu policję lub prokuraturę – telefonicznie.
 10. Wszyscy pracownicy Jednostki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, zobowiązane są do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych i proceduralnych.

[Działanie interwencyjne - w przypadku popełnienia przestępstwa wobec małoletniego przez osobę dorosłą]

1. W przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego przez osobę dorosłą, działanie interwencyjne polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz przekazaniu go policji albo do prokuratury.
2. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa powinno zawierać:
 - a. opis zdarzenia,
 - b. dane pokrzywdzonego małoletniego (imię, nazwisko, adres, PESEL itd.),
 - c. w miarę możliwości dane osoby podejrzananej (imię, nazwisko, adres, PESEL itd.) (Załącznik nr 7).

[Działanie interwencyjne - w przypadku popełnienia przestępstwa wobec małoletniego przez nieletniego]

1. W przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się przez nieletniego czynu karalnego na szkodę małoletniego - działanie interwencyjne polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia czynu karalnego oraz przekazaniu go policji albo do prokuratury albo do sądu rodzinnego.
2. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa powinno zawierać:
 - a. opis zdarzenia,
 - b. dane pokrzywdzonego małoletniego (imię, nazwisko, adres, PESEL itd.),
 - c. w miarę możliwości dane osoby podejrzananej (imię, nazwisko, adres, PESEL itd.). (Załącznik nr 7).

[Działanie interwencyjne - w przypadku innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa]

1. **[Sprawca to osoba stosująca przemoc domową]** W przypadku, kiedy krzywdzenia małoletniego dopuszcza się osoba stosująca przemoc domową jednak jej

działanie/zaniechanie nie prowadzi do istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, natomiast zachodzi uzasadnione podejrzenie stosowania przez niego przemocy domowej albo świadek przemocy domowej dokonał takiego zgłoszenia w Jednostce - działanie interwencyjne polega wszczęciu procedury Niebieskiej Karty poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

- a. Formularz wypełnia osoba, która powzięła podejrzenie/informację o przemocy domowej, z pomocą kierownika Jednostki.
 - b. Formularz powinien być wypełniony w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. W sytuacji, gdy jest to niemożliwe, można zrobić to bez udziału tej osoby. W przypadku małoletniego, czynności w ramach procedury „Niebieskiej Karty” przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. W sytuacji, gdy to rodzice, opiekun prawny lub faktyczny są podejrzani o stosowanie przemocy wobec dziecka, te czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 kk) czyli np. dziadków, pradziadków oraz rodzeństwa.
 - c. Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.
 - d. Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” nie jest wymagany uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc domową ani obecność tej osoby w czasie wypełniania kwestionariusza.
 - e. Wypełniony druk „Niebieska Karta” przesyłany jest do, właściwego terytorialnie, z uwagi na miejsce zamieszkania osoby doświadczającej przemocy w rodzinie, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, nie później niż w terminie do 5 dni po wszczęciu procedury.
 - f. Rozpoznanie przemocy domowej może odbyć się poprzez:
 - 1) ujawnienie przez pokrzywdzonego przemocy domowej;
 - 2) informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy;
 - 3) analizę objawów krzywdzenia występujących u pokrzywdzonego;
 - 4) ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.
2. **[Sprawca to osoba z grona Personelu]** W przypadku, kiedy krzywdzenia małoletniego pacjenta dopuszcza się osoba z grona Personelu Jednostki, a jej działanie/zaniechanie nie prowadzi do istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa - działanie interwencyjne polega na przekazaniu stosownych informacji do Pracodawcy, a następnie według jego decyzji:
- a. na przeprowadzeniu z osobą z grona Personelu rozmowy dyscyplinującej przez Pracodawcę albo osobę wyznaczoną przez Pracodawcę,
 - b. na wszczęciu postępowania dyscyplinarnego względem osoby z grona Personelu przez Pracodawcę albo osobę wyznaczoną przez Pracodawcę,
 - c. dokonaniu przez Pracodawcę albo osobę przez Pracodawcę wyznaczoną, oceny zasadności dalszego utrzymywania stosunku prawnego łączącego osobę z grona Personelu z Jednostką, a w sytuacji kiedy ta osoba związana jest stosunkiem prawnym z podmiotem trzecim, jednak podmiotem realizującym zadania na rzecz Jednostki, polega na dokonaniu oceny zasadności rozwiązania współpracy z ww. podmiotem w zakresie korzystania przez Jednostkę z obsługi realizowanej przez osobę sprawcy.
- Zachowanie pracownika poddaje się analizie w celu zaplanowania dalszych działań, mających na celu uchronienie pacjentów przed ryzykiem powtarzania się problemu. Jeśli decyzją Pracodawcy pracownik pozostaje na swoim stanowisku, jego praca podlega szczególnemu nadzorowi.
3. **[Sprawca to dorosła osoba trzecia, bez kwalifikacji jako przemoc domowa]** W przypadku, kiedy krzywdzenia małoletniego dopuszcza się sprawca będący dorosłą osobą trzecią, jednak jego działanie/zaniechanie nie prowadzi do istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, jak również nie zachodzi uzasadnione podejrzenie stosowania przez niego

przemocy domowej, bądź wystąpiły okoliczności uniemożliwiające zakwalifikowanie tego zdarzenia jako przestępstwa/przemocy domowej - działanie interwencyjne polega sporządzeniu i przekazaniu do sądu rodzinnego pisma z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny, zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 17 listopada 1964 r., Kodeks postępowania cywilnego (*Załącznik nr 6*).

4. **[Sprawca to inny małoletni]** W przypadku kiedy krzywdzenia małoletniego dopuszcza się inny małoletni a jego działanie/zaniechanie nie prowadzi do powstania istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu karalnego, bądź wystąpiły okoliczności uniemożliwiające jednoznaczną kwalifikację negatywnego zdarzenia - działanie interwencyjne polega sporządzeniu i przekazaniu do sądu rodzinnego pisma z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny, zgodnie z postanowieniami Ustawy z dnia 17 listopada 1964 r., Kodeks postępowania cywilnego (*Załącznik nr 6*).

W przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia czynu zabronionego przez nieletniego na szkodę małoletniego pacjenta, lub naruszania przez niego zasad współżycia społecznego na szkodę małoletniego pacjenta – działanie interwencyjne polega na realizacji społecznego obowiązku, jakim jest podjęcie działań zaradczych przeciwdziałających, a przede wszystkim zawiadomieniu o tym opiekunów nieletniego, szkołę, sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ.

Objawy demoralizacji, które utrzymują się mimo podejmowanych działań zaradczych, wymagają zawiadomienia sądu rodzinnego o podejrzeniu demoralizacji. Dotyczy to również sytuacji, w której pacjent Jednostki przejawia ww. objawy.

§ 15

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest przez cały zespół podczas zebrania zespołu (tzw. zespół interwencyjny). Za jego realizację i monitorowanie odpowiada wyznaczony terapeuta środowiskowy, chyba że ze względu na wyjątkowe okoliczności lub brak takiej możliwości, zespół wybierze innego pracownika do tych celów.
2. Zależnie od potrzeb, w zespole interwencyjnym mogą znaleźć się przedstawiciele innych instytucji - np. szkoły, poradni psychologiczno-pedagogicznej, opieki społecznej, organizacji pozarządowych, policji.
3. Plan wsparcia powinien zawierać:
 - a. formy wsparcia, jakie Jednostka może zaoferować dziecku,
 - b. opis działań minimalizujących ryzyko narażenia małoletniego na podobne doświadczenia w przyszłości,
 - c. skierowanie dziecka do innych instytucji pomocowych, jeżeli zachodzi taka potrzeba,
 - d. określenie potrzeb pacjenta i jego rodziny,
 - e. określenie zasobów pacjenta i rodziny oraz czynników ryzyka,
 - e. ustalenie zasad monitorowania sytuacji dziecka (*Załącznik nr 5*).
4. Plan wsparcia przedstawiany jest opiekunom małoletniego pacjenta.

§ 16

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia, przeprowadza wśród Personelu Jednostki, minimum raz na 24 miesiące, anonimową ankietę monitorującą poziom realizacji Procedury. Wzór ankiety stanowi *Załącznik nr 3* do niniejszej Procedury.
2. Podczas wypełniania ankiety monitorującej poziom realizacji Procedury, Personel Jednostki ma możliwość proponowania konkretnych zmian treści Procedury oraz wskazywania przypadków naruszenia Procedury w Jednostce.
3. Wypełnione ankiety monitorujące poziom realizacji Procedury, poddawane są analizie, a następnie na jej podstawie osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia, przygotowuje opracowanie w formie raportu z monitoringu.

4. Kierownik jednostki na podstawie sporządzonego raportu podejmuje decyzję o zasadności wprowadzenia zmian do Procedury.
5. Znowelizowana treść Procedury podawana jest do wiadomości w trybie w niej określonym.

§ 17

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Jednostki do stosowania Procedury, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor Jednostki. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu Jednostki do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Osoba upoważniona przez dyrektora, o której mowa w pkt 1, musi posiadać niezbędną wiedzę, pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników Jednostki, obejmujących następujące zagadnienia:
 - 1) rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - 2) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich,
 - 3) odpowiedzialność prawna pracowników Jednostki zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnich,
 - 4) stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.
3. Wdrożenie Standardów odbywa się poprzez zebranie zespołu, na którym osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu Jednostki do stosowania Procedury przedstawia i konsultuje treść dokumentu, w razie potrzeby modyfikuje treść, jeśli w toku konsultacji uzna to za konieczne, a następnie odbiera pisemne oświadczenia Personelu o zapoznaniu się z Procedurą.
4. Każdy nowy pracownik jest zapoznawany ze Standardami w ciągu pierwszego tygodnia pracy.

§ 18

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Procedura zarówno w wersji pełnej, jak i skróconej, jest dokumentem jawnym dla wszystkich zarówno dla Personelu, małoletnich pacjentów, jak i ich opiekunów.
2. Skrócona wersja Procedury jest przygotowana i przeznaczona przede wszystkim dla małoletnich pacjentów i zawiera istotne dla nich wybrane wiadomości w formie uproszczonej.
3. Procedurę w pełnej wersji, jak i skróconej, udostępnia się na stronie internetowej Jednostki pod adresem www.psych-med.com oraz wywiesza się je w widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń.

§ 19

Przepisy końcowe

1. Procedura wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Procedury następuje poprzez udostępnienie jej w pełnej wersji, jak i skróconej, na stronie internetowej Jednostki pod adresem www.psych-med.com oraz poprzez wywieszenie ich w widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń.

Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Oświadczam, że ja, niżej podpisany/a,
zapoznałem/am się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich przyjętych w Ośrodku Środowiskowej
Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, które w pełni zrozumiałem,
akceptuję oraz że zobowiązuję się do ich przestrzegania, w szczególności do raportowania informacji
na temat zdarzeń i działań niezgodnych z ich treścią.

.....
(Podpis składającego oświadczenie)

Administratorem danych osobowych jest *Joanna Kalus- Grzegorzek*. Kontakt do inspektora ochrony danych: 694 494 240. Dane osobowe Pani/Pana dotyczące przetwarzane będą w celu zapewnienia stosowania Standardów Ochrony Małoletnich w związku z obowiązkiem prawnym ciążącym na administratorze danych osobowych przez okres zatrudnienia oraz czas archiwizacji dokumentacji. Ma Pani/Pan prawo do: żądania od ADO dostępu do danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO sprostowania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO usunięcia danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO ograniczenia przetwarzania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO przeniesienia danych osobowych Pani/Pana dotyczących, cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez konsekwencji dla przetwarzania, którego dokonano przed jej cofnięciem, jeśli dane zbierane są na podstawie zgody. Zakres każdego z tych praw oraz sytuacje, z których można z nich skorzystać, wynikają z przepisów Rozporządzenia⁷.

Z praw tych może Pan/Pani skorzystać składając wniosek u Administratora danych osobowych. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy RODO. Pani/Pana dane nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu. Pani/Pana dane nie są przekazywane poza EOG.

⁷ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.UE.L.2016.119.1)

Informacje o możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy przez dziecko

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży czynny całą dobę przez cały tydzień - bezpłatny numer: **116 111**
Więcej informacji możesz także uzyskać wchodząc na stronę **www.116111.pl**

Rzecznik Praw Dziecka prowadzi darmowy, całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania, gdzie zarówno dzieci, jak i ich rodzice, czy opiekunowie mogą w każdej chwili uzyskać profesjonalne wsparcie psychologiczne i prawne. Jeśli tego potrzebujesz zadzwoń pod bezpłatny numer: **800 12 12 12**

<https://brpd.gov.pl/kontakt/> – formularz kontaktowy Rzecznika Praw Dziecka

<https://czat.brpd.gov.pl/> – specjalny czat Rzecznika Praw Dziecka

Każde dziecko, telefonując pod wskazane numery może porozmawiać o wszystkim: swoich uczuciach, potrzebach, relacjach rodzinnych, relacjach z rówieśnikami, swoich problemach. Może uzyskać pomoc w sytuacji, kiedy czuje się dyskryminowane, kiedy doświadcza przemocy lub jest jej świadkiem.

Lokalne instytucje pomocowe:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie,
ul. Kolejowa 2,
tel.: 32 324 26 60

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych,
ul. Chopina 8,
tel.: 32 224-43-90 lub 32 322 72 67

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołowie,
ul. Krawczyka 16, pok. 5 na I piętrze,
tel.: 530 903 493

Mikołowskie Stowarzyszenie Pomocy Psychospołecznej i Profilaktyki "Zmiana",
ul. Jana Pawła II 4,
tel.: 32 226 41 76 lub 788 002 580

Anonimowa ankieta monitorująca
Standardy Ochrony Małoletnich
w Centrum Zdrowia Psychicznego Psyche-Med sp. z o.o. w Mikołowie

1. Czy zaponałaś/eś się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich, jakie wdrożone zostały i są stosowane w naszej Jednostce:
2. Czy uważasz, że posiadasz wystarczające kwalifikacje i umiejętności do tego, aby analizować i rozpoznawać w konkretnych sytuacjach, czy zachodzą lub mogą zachodzić okoliczności uzasadniające podjęcie interwencji w ramach procedur określonych w Standardach Ochrony Małoletnich, jakie wdrożone zostały i są stosowane w naszej Jednostce?:
.....
3. Czy potrafisz zastosować odpowiednie procedury reagowania, opisane w Standardach Ochrony Małoletnich?:
.....
4. Czy uważasz, że w Ośrodku przestrzegane są zapisy Standardów Ochrony Małoletnich?.....
5. Czy masz jakieś uwagi do Standardów Ochrony Małoletnich? Jakiej?
.....
.....
.....
.....
.....
6. Jaki punkt, zagadnienie należałoby do nich włączyć? Jakiej regulacje proponujesz? Uzasadnij
.....
.....
.....
.....
.....
7. Czy jakiś punkt, zagadnienie należałoby usunąć? Jaki? Uzasadnij
.....
.....
.....
.....
.....

Karta Interwencji

Imię i nazwisko małoletniego pacjenta		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia (imię i nazwisko, stanowisko lub pokrewieństwo)		
Osoba przyjmująca zgłoszenie (imię i nazwisko, stanowisko w Jednostce)		
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe lub wypisać podjęte działania)	- działania zaradcze - jakie? - zawiadomienie policji/prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa - zawiadomienie sądu rodzinnego o popełnieniu czynu karalnego lub o demoralizacji - wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną, - procedura "Niebieska Karta", - inny rodzaj interwencji	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów / działania podjęte przez rodziców Jeżeli placówka posiada stosowne informacje	Data i organ podejmujący interwencję	Opis

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Imię i nazwisko małoletniego pacjenta	
Proponowane formy wsparcia ze strony Jednostki	
Plan działań minimalizujących ryzyko dalszego/ponownego krzywdzenia?	
Czy pacjent wymaga skierowania do innych instytucji celem wsparcia? Jakich?	
Potrzeby pacjenta i rodziny w związku z sytuacją ujawnienia krzywdzenia	
Zasoby pacjenta i rodziny	
Czynniki ryzyka	
W jaki sposób i jak często będzie monitorowana dalsza sytuacja pacjenta?	

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

(za: [*ochrona-zdrowia-ochrona-dzieci-jak-skutecznie-i-zgodnie-z-prawem-reagowac-w-sytuacji-podejrzenia-ze-dziecko-pacjent-jest-krzywdzone-24-1-file-16928616534901050281322321820.pdf \(fdds.pl\)](#))

Miejsce, dnia r.

Sąd Rejonowy w
Wydział Rodzinny i Nieletnich

L.Dz.

Wnioskodawca: :

(imię i nazwisko lub nazwa instytucji)

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców)

ul
.....

(adres zamieszkania)

rodzice małoletniego:

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego

.....

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka.....

Mając powyższe fakty na uwadze, można przypuszczać, że dobro
małoletniego..... jest zagrożone, a rodzice nie wykonują właściwie władzy
rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie
rodziców jest uzasadniony.

Pracownikiem prowadzącym terapię małoletniej jest.....

(imię, nazwisko, telefon służbowy, adres placówki).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się
na numer i liczbę dziennika pisma.

.....

podpis zawiadamiającego

- ★ *Wniosek należy złożyć do sądu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie zameldowania.*
- ★ *Należy zawsze podać imię i nazwisko dziecka i adres jego pobytu. Tylko w takim wypadku sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.*

Wzór zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa

(za: [*ochrona-zdrowia-ochrona-dzieci-jak-skutecznie-i-zgodnie-z-prawem-reagowac-w-sytuacji-podejrzenia-ze-dziecko-pacjent-jest-krzywdzone-24-1-file-16928616534901050281322321820.pdf \(fdds.pl\)](#))

Miejsce, dnia r.

Prokuratura Rejonowa

W

L.Dz.

Zawiadamiający: :

(imię i nazwisko lub nazwa instytucji)

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

ZAWIADOMIENIE O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wykorzystywania seksualnego małoletniego.....

(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

przez.....

(imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez

(imię i nazwisko pracownika)

czynności służbowych – prowadzenia terapii

małoletniej.....

(imię i nazwisko),

dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z ojcem oraz zachowań o charakterze seksualnym ojca wobec niej.

Dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa

.....
.....
.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniej, wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Psychoterapeutą prowadzącym terapię małoletniej jest

.....

(imię, nazwisko, telefon służbowy, adres placówki).

W przypadku konieczności przesłuchania psychoterapeuty.....

wnoszę o uprzednie zwolnienie go z tajemnicy zawodowej.

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....

podpis zawiadamiającego

- ★ *Zawiadomienie należy złożyć do prokuratury rejonowej właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.*
- ★ *Opis sytuacji, która miała miejsce. Należy uzupełnić zgodnie z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np.: kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo).*
- ★ *Z tajemnicy zawodowej zwalnia sąd na wniosek prokuratora.*

.....
(miejscowość i data)

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż ja,
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna pacjenta)

zostałem/zostałam poinformowany/poinformowana przez pracownika tut. Ośrodka, że w toku wykonywania przez niego obowiązków służbowych powziął on informacje o występujących u mojego dziecka/podopiecznego

(imię i nazwisko pacjenta)

nasilonych myśli samobójczych z wyraźną tendencją do realizacji zamiaru samobójczego, w związku z czym istnieje bezpośrednie zagrożenie życia/zdrowia mojego dziecka/podopiecznego.

Z uwagi na to, zobowiązuję się do zorganizowania pilnej konsultacji mojego dziecka/podopiecznego na izbie przyjęć szpitala psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży.

.....
(podpis rodzica/opiekuna pacjenta)

INFORMACJE

DLA MAŁOLETNIICH PACJENTÓW

Standardy Ochrony Małoletnich

Procedura ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Jesteśmy tutaj po to, aby Ci pomagać. Masz swoje prawa jako dziecko i jako pacjent, a naszym zadaniem jest dbać o Twoje dobro i chronić Cię. Poniżej znajdziesz zasady, którymi kierujemy się w pracy z naszymi pacjentami. Pamiętaj, że zawsze możesz poprosić naszego pracownika o wyjaśnienie, jeśli coś jest dla Ciebie niejasne lub jeśli potrzebujesz bardziej szczegółowych informacji dotyczących funkcjonowania naszego Ośrodka.

- Masz prawo wiedzieć: co jest przyczyną Twojej wizyty w Ośrodku, jak będzie wyglądała rozmowa z psychologiem/terapeutą i na jakich zasadach się odbywa, jaka dalsza pomoc będzie Ci oferowana. Jeśli pracownik naszego Ośrodka da Ci do wypełnienia testy diagnostyczne, masz prawo do informacji nt. tego, jaki jest cel tego badania oraz do informacji o jego wynikach.
- Psychologa i psychoterapeutę obowiązuje tajemnica zawodowa. Oznacza to, że to, o czym rozmawiasz z psychologiem/psychoterapeutą pozostaje między Wami. Psycholog/psychoterapeuta w rozmowie z Twoim/i opiekunem/opiekunami będzie przekazywał jedynie wnioski, zalecenia, wyniki badań.
- Wyjątkiem od powyższej zasady są informacje, z których wynikałoby, że życie/zdrowie Twoje lub innej osoby jest zagrożone - wtedy tajemnica zawodowa nie obowiązuje i nasz pracownik musi podjąć określoną interwencję. Jeżeli zgłaszasz nasilone myśli samobójcze z zamiarem zrealizowania próby samobójczej, nasz pracownik musi zobowiązać Twojego opiekuna do pilnej wizyty na izbie przyjęć szpitala psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży, a jeśli nie uzyska takiego zobowiązania - musi wezwać pogotowie ratunkowe.
- Wszystkich pracowników obowiązują również zasady ochrony danych osobowych, co oznacza, że nie mogą oni informować osób z zewnątrz o tym, że korzystasz z naszej pomocy, zdradzać Twoich personaliów. Wyjątkiem są sytuacje, gdy Twój opiekun wyrazi zgodę na kontakt z inną instytucją, np. Twoją szkołą. Jednak nawet wówczas nadal przestrzegamy zasady tajemnicy zawodowej.
- Nasz pracownik będzie zwracał się do Ciebie w preferowanej przez Ciebie formie.
- Masz prawo wiedzieć jak nazywa się pracownik Ośrodka, z którym rozmawiasz.
- Jeśli skończyłeś już 16 lat, oprócz zgody rodzica na konsultację/diagnozę/terapię jest również potrzebna Twoja zgoda. Jeśli nie wyrażasz takiej zgody, będzie to uszanowane. Twój opiekun może wystąpić wówczas o nakaz konsultacji/diagnozy/terapii do sądu opiekuńczego i dopiero taki nakaz będzie dla nas zobowiązujący.
- Generalnie, potrzebujemy zgody Twojego opiekuna, by przeprowadzić z Tobą rozmowę. Opiekun ma prawo wiedzieć, co się z Tobą dzieje. Jednak w wyjątkowych sytuacjach taka rozmowa może odbyć się bez zgody opiekuna, np. gdy chcesz zgłosić nam fakt krzywdzenia, zagrożenia życia lub gdy to psycholog/psychoterapeuta będzie miał podejrzenie, że jesteś w niebezpieczeństwie.
- Będziemy starali się pytać Cię o Twoje zdanie w sprawach, w których możemy dać Ci wybór.
- Żaden z naszych pracowników nie ma prawa dotykać Cię bez pozwolenia Twojego i Twojego opiekuna oraz może to mieć miejsce wyłącznie w uzasadnionych przypadkach w ramach relacji

terapeutycznej. Nie może też stosować żadnej przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej. Powinien zwracać się do Ciebie z szacunkiem, bez zawstydzania, obrażania, złośliwości, podnoszenia głosu itp.

- Twój kontakt z pracownikiem naszego Ośrodka odbywa się w ściśle określonych granicach, więc kontaktowanie się poza spotkaniami w Ośrodku musi być uzasadnione i odnotowane. Nie możemy nawiązywać relacji towarzyskich z naszymi pacjentami, nie dodajemy się do znajomych na portalach społecznościowych z prywatnych kont.
- Nasi pracownicy nie mogą proponować Ci alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, ani korzystać z nich przy Tobie.
- Żaden pracownik, ani inny pacjent nie może utrzymywać Twojego wizerunku/głosu. Może się to odbyć wyłącznie za zgodą Twojego opiekuna i nie dla celów prywatnych.
- Jeśli uważasz, że któreś z powyższych zasad są łamane w naszym Ośrodku, zwróć się z tym do swojego opiekuna, do kierownika Ośrodka lub innego pracownika, któremu ufasz. Zrób to również wtedy, kiedy doświadczyłeś tutaj czegoś, czego nie akceptujesz, co Cię zaniepokoiło, zmartwiło, skrzywdziło (zarówno ze strony personelu, jak i innych pacjentów).

Prosimy Cię, byś przebywając w naszym Ośrodku, szanował następujące zasady:

- Należy zachowywać się kulturalnie, z szacunkiem odnosić do personelu i innych pacjentów, przestrzegać norm społecznych.
- Zakaz stosowania przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, cyberprzemocy, stwarzania niebezpieczeństwa.
- Zakaz rozpowszechniania treści niebezpiecznych lub niedozwolonych w tym:
 - treści obrazujących przemoc, obrażenia fizyczne lub śmierć np. wypadki drogowe, okrucieństwo wobec zwierząt,
 - treści nawołujących do samookaleczeń lub samobójstw, bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, czy też zażywania niebezpiecznych substancji,
 - treści dyskryminacyjnych, zawierające postawy wrogości, nienawiści,
 - treści pornograficznych.
- Zakaz grania, rozpowszechniania lub zachęcania do gry w niebezpieczne gry.
- Zakaz nakłaniania innych do przemocy lub samookaleczenia.
- Zakaz utrwalania i rozpowszechniania wizerunku innych pacjentów, osób przebywających w Ośrodku.
- Jeśli uczestniczysz w naszym Ośrodku w terapii grupowej, bardzo ważne jest zachowanie w tajemnicy informacji o innych jej uczestnikach - nie mówimy poza Ośrodkiem jak nazywają się inni pacjenci oraz jakie treści poruszają na sesjach.

Jeżeli w domu, w naszym Ośrodku, w szkole lub jeszcze innym miejscu spotkała Cię jakaś krzywda, przemoc, ktoś (osoba dorosła lub rówieśnik) zachował się w stosunku do Ciebie w sposób nieodpowiedni - możesz nam o tym powiedzieć. Nasi pracownicy są zobowiązani do interwencji i zapewnienia Ci bezpieczeństwa.

Możliwe interwencje ze strony naszych pracowników obejmują:

- 1) zgłoszenie do prokuratury lub na policję,
- 2) zgłoszenie do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich,
- 3) wszczęcie procedury "Niebieska Karta",
- 4) kontakt z opiekunami oraz innymi instytucjami, np. szkołą, w celu zatrzymania krzywdzenia, wyjaśnienia sytuacji i dalszego monitorowania.

Poniżej możesz dowiedzieć się, na czym polegają niektóre z form krzywdzenia i jak powinno się na nie zareagować:

- 1) **Przemoc domowa** - to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające Twoje prawa lub dobra osobiste, w szczególności:
 - a) narażające Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - b) naruszające Twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - c) powodujące szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u Ciebie cierpienie lub krzywdę,
 - d) ograniczające lub pozbawiające Cię dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - e) istotnie naruszające Twoją prywatność lub wzbudzające u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Uwaga! Jesteś osobą doznającą przemocy domowej również wtedy, gdy jesteś jedynie jej świadkiem (a nie ofiarą) - ten fakt też możesz zgłosić, a my podejmiemy odpowiednie kroki. Również w przypadku, kiedy pracownik naszego Ośrodka zauważy w Twoim wyglądzie i zachowaniu oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy, ma obowiązek interwencji. Interwencja w przypadku przemocy domowej polega na wszczęciu procedury "Niebieskiej Karty", co oznacza powołanie specjalnego zespołu osób, które będą starały się rozwiązać ten problem i udzielić Ci wsparcia. Aby ją rozpocząć, nie trzeba mieć pewności występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

Jeśli jednak nasz pracownik oceni, iż znajdujesz się w bezpośrednim zagrożeniu zdrowia i/lub życia w wyniku przemocy domowej, ma obowiązek natychmiastowego poinformowania odpowiednich służb (policji i pogotowia ratunkowego).

- 2) **Niepokojące zachowanie osoby/osób dorosłej/dorosłych** - niektóre zachowania Twoich opiekunów nie są wystarczające, by nazwać je przemocą domową, ale mogą zaniepokoić Ciebie lub nasz personel. Przykłady to: uzależnienie opiekuna od używek, nienależyte sprawowanie opieki nad Tobą, brak współpracy ze strony opiekuna w kwestiach dot. Twojego leczenia. Może się zdarzyć, że też inne osoby dorosłe będą zachowywać się wobec Ciebie nieodpowiednio (na przykład będą Cię dyskryminować albo poddawać złym wpływom). Naszą pierwszą interwencją jest próba rozwiązania problemu przez rozmowę z Twoim/i opiekunem/opiekunami. Jeśli to nie przynosi skutku, składamy do sądu rodzinnego pismo z prośbą o wgląd w sytuację Twojej rodziny.
- 3) **Przemoc rówieśnicza** - O przemocy rówieśniczej mówimy wtedy, kiedy sprawca i ofiara mają mniej niż 18 lat i są w tej samej grupie wiekowej. Przemoc rówieśnicza ma miejsce wtedy, gdy młoda osoba w wyniku działań swoich rówieśników doświadcza przykrości lub krzywdy. Sprawcy przemocy rówieśniczej mogą stosować bezpośrednią przemoc fizyczną lub psychiczną.

Do przemocy fizycznej można zaliczyć m.in.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami w kogoś, kopanie, potrząsanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś, niszczenie/zabieranie czyichś rzeczy itp.

Natomiast formy przemocy psychicznej to m.in.: obelgi, wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie, plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie, groźby, poniżanie, wykluczanie/izolowanie, manipulowanie, pisanie na ścianach o tej osobie, wulgarne gesty, straszenie, szantażowanie, oczernianie itp.

Jeśli forma przemocy rówieśniczej, którą zgłaszasz, jest czynem karalnym, to mamy obowiązek zgłoszenia tego faktu na policję/do prokuratury lub sądu rodzinnego. Osoby pomiędzy 13. a 17. rokiem życia, które popełniły czyn karalny podlegają odpowiedzialności na podstawie Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Względem takich osób sąd rodzinny i nieletnich może zastosować upomnienie, zobowiązać do naprawienia szkody, przeprosin, uczestnictwa w odpowiednich zajęciach wychowawczych, może ustanowić nadzór kuratora lub zastosować środek poprawczy, czyli umieścić w zakładzie poprawczym.

Jeśli forma przemocy rówieśniczej, którą zgłaszasz, nie jest czynem karalnym - najpierw będziemy podejmować działania zaradcze, np. kontaktować się z Twoimi opiekunami, nauczycielami, sprawcą. Jeśli to nie przyniesie skutku - zawiadomimy sąd rodzinny/policję.

- 4) **Cyberprzemoc** ma miejsce wtedy, kiedy doświadczasz przemocy w sieci w jakiejkolwiek formie. Może to być nękanie, straszenie, szantażowanie, wysyłanie Ci nieestosownych treści, publikowanie ośmieszających Cię treści (zdjęć, informacji, filmów), a także podszywanie się pod Ciebie w sieci bez Twojej zgody.

Jeżeli doznałeś/doznałaś cyberprzemocy, postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy (screeny, zdjęcia, esemesy, mejle). Jeśli są świadkowie doświadczanej przez Ciebie przemocy, poinformuj o nich. Pierwszą naszą interwencją będzie dążenie do zatrzymania aktu cyberprzemocy - w tym celu możemy kontaktować się z Twoim opiekunem, ze szkołą, a jeśli doszło do złamania prawa - również z policją. Policja lub sąd rodzinny będzie zawiadamiana również wtedy, gdy sprawca cyberprzemocy nie zaprzestanie jej, mimo podjętych interwencji.

- 5) **Przemoc seksualna** - jeśli masz mniej niż 15 lat, przemocą seksualną będzie nazywana każda czynność seksualna, którą ktoś z Tobą podejmie, nawet za Twoją zgodą, natomiast jeśli masz już 15 lat, będzie to każde zachowanie polegające na zmuszeniu Cię do poddania się czynnościom o charakterze seksualnym bez Twojej zgody (to nie tylko kontakt fizyczny, ale też m.in. zmuszanie Cię do oglądania pornografii). Jeśli zastanawiasz się, czy dane zachowanie można zakwalifikować jako przemoc seksualną, możesz dopytać o to naszego pracownika. Większość przejawów przemocy seksualnej jest przestępstwem, w związku z czym interwencja będzie polegała na zgłoszeniu do policji/prokuratury, a w przypadku, gdy sprawcą jest nieletni - do sądu rodzinnego. Zostaną podjęte wszelkie działania, żebyś został jak najszybciej odizolowany od sprawcy. Jako ofierze przemocy seksualnej przysługuje Ci szczególna ochrona.

- 6) **Nieodpowiednie zachowanie personelu** - masz prawo zgłosić zaufanej lub decyzyjnej osobie z naszego Ośrodka każde zachowanie pracownika, które wzbudza Twój niepokój, smutek, złość. Nasza interwencja będzie polegała na przeprowadzeniu rozmowy wyjaśniającej i dyscyplinującej z tym pracownikiem przez dyrektora/kierownika Jednostki oraz na ewentualnym wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, w wyniku którego ta osoba może zostać usunięta z zajmowanego stanowiska. Jeżeli ten pracownik nadal będzie zajmował swoje stanowisko, jego praca będzie szczególnie nadzorowana przez dyrektora/kierownika Ośrodka. Jeżeli zachowanie pracownika, które zgłosisz, będzie nosiło znamiona przestępstwa, sprawa zostanie zgłoszona na policję/do prokuratury.

- 7) **Twoje własne zachowanie** - jesteś naszym pacjentem i naszym celem jest udzielanie Ci wsparcia, jednak nie możemy pozostać obojętni wobec Twojego niebezpiecznego/niepokojącego zachowania. Jeśli będziemy mieli informację lub podejrzenie, że to Ty jesteś sprawcą krzywdzenia, zareagujemy zgodnie z procedurami. Podobnie, jeśli uznamy, że Twoje zachowania świadczą o demoralizacji. Demoralizacja jest sytuacją, gdy nieletni dopuszcza się zachowań świadczących o nieprzestrzeganiu norm czy zasad społecznych. Może przejawiać się na przykład w nadużywaniu alkoholu czy środków

odurzających, aktach wandalizmu, przynależności do grupy przestępczej, uciekaniu z domu, rozwiązłości seksualnej, notorycznym opuszczaniu zajęć szkolnych czy w lekceważącej postawie wobec nauczycieli. Mając takie obserwacje, będziemy podejmować środki zaradcze w postaci kontaktu z Twoimi opiekunami, szkołą, policją itp., a jeśli to nie przyniesie efektu - złożymy zawiadomienie do sądu rodzinnego o okolicznościach świadczących o demoralizacji. Jeśli popełnisz czyn karalny - od razu musimy interweniować, składając zawiadomienie do prokuratury, policji lub sądu rodzinnego.